

NYÍREGYHÁZI MÓRICZ ZSIGMOND SZÍNHÁZ

Rezeda Kázmér szép élete

1983. március 12-én mutatta be a Móricz Zsigmond Színház Krúdy Gyula írásai alapján, *Ady Endre* verseivel, *Kapás Dezső* átdolgozásában, rendezésében a *Rezeda Kázmér szép életét*. A nyíregyházi bemutatót megelőzte egy vígszínházi előadássorozat, amelyet 1976-ban ugyancsak Kapás Dezső állított színpadra. A budapesti vendégszereplés előtt vele beszélgettünk.

— „*Ady Endre* költészete mindenkor útbaigazítója lesz azoknak a vándorlók-nak, akik a jövőnd messzi éveiből visszakalandoznak ezekbe az időkbe, a huszadik század első fertályába” — írja egy helyütt Krúdy Gyula. Úgy lát-szik, igaza lett, hiszen az ő neve mellett *Ady* is szerepel a színlapon. Társsze-rezók?

— Sok mindenről gondolkodtak ha-sonlóképpen: szerelemről, halálról, Ma-gyarországról. Nem azonosságról, hanem szellemi rokonságról beszélek. Nemcsak ismerték, talán szerették is egymást. Csaknem egyidősek voltak. Sok éjsza-kán ültek együtt a Három hollóban, amely *Ady* kedvelt tanyája volt.

— A regény nem mindig alkalmas dramatizálásra. Krúdy regénye talán a legkevésbé.

— Más a *Rezeda Kázmér szép élete* című Krúdy-mű, és más az ugyanilyen című színdarab. Aki a regényt olvasta, természetesen sok mindenre ráismerhet, de Krúdy mondatai, alakjai, más művei-ből is vendégségbe jönnek, hogy meg-szólaljanak a színpadon. Ezt nem hiszem, hogy dramatizálásnak lehet ne-vezni.

— Hanem, minek?

— Nálunk átdolgozásnak tekintik, holott a világon mindenütt eredeti alko-tásnak hívják.

— Térjünk vissza a megzenésített *Ady*-versekhez! Talán musical lett be-lőle?

— Nem. Színdarab, amelyben a szí-nészek *Darvas Ferenc* zenéjével *Ady*-da-lokat énekelnek.

— Krúdy több írásában életre kelti a költőt, olyan tulajdonságait is felfedi,

amelyek a verseiből csak ritkán villan-nak fel.

— Ezekben a Krúdy-írásokban sok minden nem igaz. Vagy nem úgy igaz. Lehet, hogy meg se történt, vagy nem úgy történt. Hiszen Krúdy nemcsak *Ady*-ról írta, amit írt, hanem önmagáról is. Mindenesetre egy dologban hasonlítot-tak egymásra: mindkettő magányos köl-tőóriás volt.

— Hogyan került ön Nyíregyházára?

— Ha arról van szó, hogy Krúdy, az első hívó szóra elmegyek egy „találkozá-sért”. Nyíregyházára hívtak, és mentem. Először körülnéztem, hogy kioszthatók-e a szerepek, miután meggyőződtem, hogy igen, nekiláttam a munkának. A cím-szerepet *Bárany Frigyes*, a további főbb szerepeket *Szabó Tünde*, *Holl István* és *Vitai András* játsszák. Teljesen véletlen, hogy Krúdy Gyula halálának 50. évfor-dulója egybeesik ezzel a bemutatóval.

— Hogyan látott munkához?

— Ez az előadás természetesen külön-bözik a régitől, már csak azért is, mert ugyanazokat a Krúdy-alakokat más mű-vészek keltik életre. Különbözik abban is, hogy bizonyos dolgokat, amelyek an-nak idején kevésbé sikerültek, megpró-báltam másképpen megoldani. A hat-hetes próbaidőszak nagyon intenzív munkával telt, még a szabadnapokon is próbáltunk. Óriási segítőkészséget, ta-pasztaltam a felkészülés során. Már az első próbanapon készen állt a nélkülöz-hetetlen batár, és tulajdonképpen az egész díszlet. És miután új színházról van szó, nincs még megfelelő mennyisé-gű kelléktár, így kölcsönkaptunk a Vig-színházról, a debreceni és a miskolci színházról is tárgyakat. Ezek a kellékek rendkívül fontosak, hiszen harminckét paraván lóg a levegőben, olyanannak kell lennie a színpadnak, akárha valóságos Krúdy-múzeumba toppanna a látogató. *Rezeda Kázmér* segítségével megpróbál-juk előadni a múltat, az 1914-es Buda-pestet, hogy önmagunkra eszméljünk a hasonlóságok és a különbségek lát-tán.

Bozsán Eta